

Underbetonat, som var blottare, organiserat en
faktakollare i Gäddom 1903-1918 och när-
varit vid de flesta begravningsar under denna
tid samt även döpt utvått i Gäddom och
somrarna, bedrivit rätt omfattande hembygds-
studier (Gäddoms socker, tryckt 1916 i Södra) och
ej hörs talas om någon vid detta uttryck på när-
kens bekostelse vid begravningsar. Samtidigt har denna
sak ej förklarats i Gäddom. Rätten eller den
angivande socknen Gäddom.

En betoning från början av 1800-talet. Bäst
på "slåpa"! En Gäddoms finness i "Gäddoms-
samlingen" visar här en arkivskild bild vid
slåpan, körturarna blott i begravningsar och hörs talas
Om någon vid detta hörs här socknen, helt som till
visst varit missagen på tillfället.

Gäddom den 29/4/29

Edgar

Luf 65

ACC. N:R

M. 11184:2.

En Betty Norman är ätka syster till
vaktaren Karl Norman, vars far också var
Ejendomsaktare. Hon har inte hört tala om någon
vis dub på hästen, som drog tvärskenen.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Av Kyrkoherde B. Rindgen i Skovs
nastor - till vilken Vämsköps socken hör - har
närslutna frägliga önskat till mig.

För närvarande känner jag ingenting till om den ifrå-
gavarande begravningsorden. Förmodligen har den inte
förkommit i denna socken, i varje fall inte på
mycket länge.

Beträffande den sistnämnda frågan så kan det vis-
serligen sägas, att det alltså här varit beaktligt
att lägga in vid det öfver den ordens ansikte så-
väl på bänken som i kisten. Men detta beaktas
inte sålunda allmänt och inte speciellt för denna
ort.

Öfverheltigt vore ju att nämna om andra be-
gravningsorden, men det var väl här intet fråga
om beakta om vid det ord vid järnen till beaktas

6.9.89.

Richard Karlson

ACC. N:R

M. 11184: 4.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Ett vitt tygstycke, som antagligen kallades ~~IKKÄRE~~ "likkläde" och var c:a 1 m. långt och 1 dm. brett bands i selkroken på den häst, som i begravningsföljet drog likvagnen. Det satt på höger sida, om det var ett manligt lik, på vänster om det var kvinnligt. Det sattes fast vid avfärden från hemmet och satt kvar till man kom tillbaka hem. Klädet förvarades i hemmet och användes flera gånger. Bruket upphörde i början av 1900-talet.

Sagesmannen kunde icke besvara de andra frågorna.

ACC. N:R

M.11184:5.

När begravningsföljet for till kyrkan hade den häst, som drog likvagnen en vit duk av en näsduks storlek knuten i selkroken. Var den döde en man, satt näsduken på höger sida, en kvinna, satt den på vänster. Detta bruk har nu upphört men förekom några år in på 1900-talet. Duken bands dit, när man for från hemmet och satt kvar på återvägen.

Obesvarade frågor i frågelistan kunde sagesmannen ej besvara.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Vita dukar vid jordfärd.

ACC. N:R

M. 11184:6

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Herr Andersson, som är kyrkvaktare i S. Finnskoga, berättar: Han är väl bekant med seden. Den brukades, när hans mor jordfästes 1929. När en kusin till Fru Anderssons jordfästes 1917, fäste hon själv det vita klädet vid hästen. Någon benämning kan ingenders påminna sig ha hört. Men en större vit näsduk kunde användas för ändamålet. Den ~~kan~~ fästes vid selkroken, ungefär vid metallringen, som tömmen löper genom, eller i denna ring. Till höger för män, vänster för kvinnor. Jordfästningsdagen bars kistan ~~if~~ från den plats, där den döde stod lik, och fördes in i boningshuset, där den stod under utläsningen. När kistan därefter var placerad på fordonet, fästes dukan vid selen och borttogs efter framkomsten till Kyrkan. Synes ej ha varit föremål för särskild uppmärksamhet efter kyrkfärden. Andersson menar, att ^{seden} faktiskt ^{u/} lever än, ehuru den inte märks mer, emedan hästar inte nu brukas för dessa transporter. Han skulle sakna duken, ifall han finge se en häst framför en likvagn utan den./samtal med en del andra personer ha bestyrkt de givna uppgifterna/ --

Prästen använde predikokläde, "handkläde", på predikstolen ända till prosten Edgrens död 1919.

Bruket med vit duk i seltypet på den härst, som
gäde den lida till kyrkogården eller prästhemmet - men
i de nämnda. Det upphörde troligen i slutet av 1890-
talet. Duken var vit och i starkt som en stark
Mådduk eller mindre seriet. Något särskilt namn
på dukens fräkan i de. Den frötes i Folkets.
Man hade först en vid utgången från hemmet och
den fick sig. När till dess fröfötningen var över och
man återvände till hemmet, så dukens fröfötning
frödes med. I de beaktat, var dukens fröfötning av hemmet.
Och den i de nämnda vid botand av Urester.

Den gammalt bruket är, därifrån det hemmet eller utgå-
det fröfötning i de beaktat. Bruket med vit duk
var troligen i de fröfötning i andra sammanhang.

x) Island även i Gotska.

ACC. N:R M. 11184:8.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Från den de os änkens Kristens Eriksons länna
uppgifterna har mestadels personer kunnat meddela,
att de ensa födes på högra sidan för mestadels
lik på de vänstra sidan för vänligt lik.

De os änkens Eriksons länna uppgifterna ha
i öfrigt bekräftats av några äldre personer i
församlingen.